

ਖ੍ਰਿਤ ਕਲਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਮਕਸਦਾਂ ਦੀ ਝੁੰਧੀ ਸਮਝ ਲਈ ਯੋਨੁਸ ਦੀ ਦੁਆ (1:15-23)

ਅਫਸੂਸ ਦੇ ਭਾਈਆਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਕਰਦਿਆਂ ਪੌਲਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਦੁਆਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। 1: 15-23 ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਸੀਹ ਦੀ ਦੇਹ ਜਲਾਈ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪੌਲਸ ਨੇ ਖੁਦਾ ਤੋਂ ਕੀ ਮੰਗਿਆ।

ਜਾਣ ਪਛਾਣ (1:15-18)

¹⁵ਇਸ ਕਾਰਣ ਮੈਂ ਵੀ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਜੋ ਸਭਨਾਂ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਲਈ ਹੈ ਸੁਣਿਆ। ¹⁶ਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਂ ਵਿਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਦਿਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਧਨਵਾਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟਦਾ। ¹⁷ਭਈ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਜਿਹੜਾ ਤੇਜ਼ ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਪਛਾਣ ਵਿਚ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਆਤਮਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਾਨ ਕਰੇ। ¹⁸ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚਾਨਣ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਲਵੇ ਭਈ ਉਹ ਦੇ ਸੱਦੇ ਤੋਂ ਕੀ ਆਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਤਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਦੇ ਪਰਤਾਪਵਾਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਧਨ ਕੀ ਹੈ।

ਆਇਤਾਂ 15, 16. ਇਸ ਕਾਰਣ ਜੋ dia touto ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ “ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ”¹ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਜੋ ਕੁਝ ਉਸ ਨੇ ਆਇਤਾਂ 3 ਤੋਂ 14 ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਉਹ ਉਹਦੇ ਲਈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਮੌਹਰ ਅਤੇ ਸਾਈ ਬਾਰੇ 13 ਅਤੇ 14 ਵਿਚਲੀ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਲਈ ਸੀ। ਦੋਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਜਿਸ ਨੇ ‘‘ਨਿਹਚਾ’’ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਫਸੀਆਂ ਨੇ ‘‘ਸੁਣਿਆ’’ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ‘‘ਪ੍ਰੇਮ’’ ਜਿਹੜਾ ਸਾਰੇ ‘‘ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਲਈ’’ ਸੀ, ਵਾਸਤੇ ਖੁਦਾ ਦਾ ਸੁਕਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੁਆ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘‘ਚੇਤੇ’’ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। NASB ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਵਾਕ ਇਹ ਅਰਥ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈਆਂ ਦਾ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ। ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਸੀ। ਉਸ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਹਰ ਇਕ ਰੂਹਾਨੀ ਬਰਕਤ ਦਾ ਅੰਦਰ ਮਾਣ ਰਹੇ ਸਨ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨ ਦਾ ਬਦਲਵਾਂ ਵਿਚਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਖਾਉਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪੌਲਸ ਨੇ ਉਸ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਲਈ ਹੈ, ਕਿਹਾ ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ

ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਬੱਝੇ ਸਨ।

ਅਫਸੀਆਂ ਵਿਚ ਪਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਜਿਸ ਨੂੰ *ten kath humas pistin* ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ‘‘ਹੇਠਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਹਚਾ ਨਾਲ’’² ਪੌਲਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ‘ਰੋਜ਼ਮੱਗ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਲਈ ਪ੍ਰਭੁ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ’’ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।³ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੇ ‘‘ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਜੋ ਸਭਨਾਂ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਲਈ ਹੈ’’ ਵਿਖਾਇਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਭ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਅਫਸੀਆਂ ਦੀ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ। ਆਪਣੇ ਭਾਈਆਂ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਖਾਸ ਦੱਸਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਕੌਣ ਹਨ (ਯੂਹੇਨਾ 13:34, 35)। ਇਥੋਂ ਇਕੱਠੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ‘‘ਨਿਹਚਾ’’ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਬਦ 1 ਬੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1:3 ਅਤੇ 2 ਬੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1:3 ਵਿਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ‘‘ਨਿਹਚਾ’’ ਅਤੇ ‘‘ਪ੍ਰੇਮ’’ ਨੂੰ ‘‘ਆਸ’’ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 1 ਬੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1:3 ਅਤੇ ਕੁਲੁਸੀਆਂ 1:4, 5 ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਅਫਸੀਆਂ 1 ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਆਇਤ 12 ਅਤੇ 18 ਵਿਚ ‘‘ਆਸ’’ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਇਤ 15 ਵਿਚ ‘‘ਨਿਹਚਾ’’ ਅਤੇ ‘‘ਪ੍ਰੇਮ’’ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਦਿੱਤੇ।

ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਕੁਝ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਕਿ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਅਫਸੁਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਲੇਖਕ ਪੌਲਸ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਦੋ ਤੱਥਾਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ, ਪੌਲਸ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਿਲੇਮੇਨ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ‘‘ਸਾਡੇ ਪਿਆਰੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ’’ ਆਖਿਆ (ਫਿਲੇਮੇਨ 1)। ‘‘ਪਿਆਰੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ’’ ਉਹੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੌਲਸ ਨੇ ਫਿਲੇਮੇਨ ਦੀ ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਮਰਕੁਸ, ਅਰਿਸਤਰਖੁਸ ਅਤੇ ਦੇਮਾਸ ਅਤੇ ਲੂਕਾ ਲਈ ਕੀਤੀ (ਆਇਤ 24)। ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਅਸਲ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਫਿਲੇਮੇਨ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੌਲਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਜਾ ਫਿਲੇਮੇਨ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ਕ ਪੌਲਸ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਲਿਆਇਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੌਲਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਿਲੇਮੇਨ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਉਹ ‘‘ਹੀ’’ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ (ਆਇਤ 19)। ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੌਲਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਫਿਲੇਮੇਨ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਨਿਹਚਾ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਸੀ (ਆਇਤ 5)। ਪੌਲਸ ਦੇ ਉਸ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਿਲੇਮੇਨ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲਸ ਨੇ ਫਿਲੇਮੇਨ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਵੇਖਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਵੱਧਣ ਅਤੇ ਨਿਹਚਾ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸੁਣਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਦ ਪੌਲਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਫਸੀਆਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਸਿਰਫ ਐਨਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮਸੀਹੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਚੱਲਣ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਸੀ।

ਪੌਲਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ‘‘ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟਾ।’’ ਪੌਲਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਕ ਲੰਮੀ ਲਿਸਟ ਬਣਾਈ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ‘‘ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨ’’ ਯੂਨਾਨੀ ਕਿਰਿਆ ਸ਼ਬਦ *eucharisteo* ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ਹੈ ‘‘ਚੰਗੀ ਕਿਰਪਾ’’⁴ ਪੌਲਸ ਆਪਣੇ ਖਤਾਂ ਦੇ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜੋ ਕੁਝ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਉਹਦੇ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਲਈ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਖੁਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਆਇਤਾਂ 16, 17. ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅਫਸੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ‘‘ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ’’ ਯੂਨਾਨੀ ਨਾਉਂ ਸ਼ਬਦ *proseuche*

ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ‘ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ’ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਗਲੀ ਆਇਤ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦਾ ਅੱਗੇ ਕੀਤੀਆਂ।

ਪੌਲਸ ਦਾ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ‘ਪਿਤਾ’ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਆਇਤ 3 ਦੀ ਯਾਦ ਦੁਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਐਸ. ਡੀ. ਐਸ. ਸੈਲਮੰਡ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਅਬਦੀ ਖੁਦਾਈ ਵਿਚ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉਸਦਾ ਜੀਉਣ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਜਿਹੜਾ ਖੁਦਾਈ ਦਾ ਚਸ਼ਮਾ ਹੈ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੁੱਤਰ ਪਿਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਕਿ ਉਸ ਵਿਚ ਉਹੀ ਖੁਦਾਈ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਅਧੀਨ ਹੈ। ਛੁਟਕਾਰੇ ਦੀ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਅਨਾਦੀ ਪਿਤਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ, ਖੁਦਾ ਦਾ ਮਸੀਹ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜ ਕੇ [ਗਲਾਤੀਆਂ 4:4], ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਚਿਆਂ ਕਰਕੇ [ਫਿਲਿਪੀਆਂ 2:9], ਉਸ ਤੋਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ [1 ਕੁਰਿੰਬੀਆਂ 15:24]। ਖੁਦਾ ਉਸ ਵਿਚ ਪਰਗਟ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ, ਚਿੰਤਨ, ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਕੰਮ ਅਤੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ, ਆਪਣੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸ ਕੋਲ ਖੁਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਉਸ ਨੇ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਛੁਡਾਉਣ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।⁵

ਤੇਜ਼ ਦਾ ਪਿਤਾ ਤੇਜ਼ ਜਾਂ ਜਲਾਲ ਦੇ ਸਰੋਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦੀ ਜਾਂ ਖੁਦਾ ਦੀ ਜਿਹੜਾ ਤੇਜ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਦੇ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ‘ਪਿਤਾ ਜਿਸ ਦਾ ਜਲਾਲ ਹੈ’ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਣਾ ਬੇਹਤਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੈਨਥ ਐਸ. ਵੁਏਸਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ‘ਤੇਜ਼’ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸਚਤ ਉਪਧਦ ‘the glory’ ਦਾ ਮਤਲਬ ‘ਤੇਜ਼’ ‘‘ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੇਜ਼ ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਤੇਜ਼ ਹੈ।’’⁶ ਐਂਡ੍ਰੂਟੀ ਟੀ. ਲਿੰਕਨ ਨੇ ਪਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ‘ਤੇਜ਼’ ਵਿਚ ‘‘ਖੁਦਾਈ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਾਨ’’⁷ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੌਲਸ ਦੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚ ‘‘ਤੇਜ਼’’ ਅਤੇ ‘‘ਸਮਰੱਥਾ’’ ਖੁਦਾ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਸਮਾਨ ਅਰਥੀ ਸ਼ਬਦ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਚਮਕ ਭਾਵ ਉਸ ਦੇ ਇਲਾਹੀ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਅਫਸੀਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਚਮਕਾਉਣ ਲਈ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਰਕਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪੌਲਸ ਨੇ ਦੁਆ ਕੀਤੀ (1:18)।

ਪੌਲਸ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਅਫਸੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਪਛਾਣ ਵਿਚ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਆਤਮਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਖਾਸ ਦੁਆਵਾਂ (ਵੇਖੋ 1:18, 19)। ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣਾ। ਕੁਝ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਆਤਮਾ’’ ਤੋਂ ਭਾਵ ‘‘ਖੁਦਾ ਦਾ ਆਤਮਾ’’ ਜਾਂ ‘‘ਪਹਿੱਤਰ ਆਤਮਾ’’ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ‘‘ਆਤਮਾ’’ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਉਪਧਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਦਰਭ ਖੁਦਾਈ ਵਿਚ ਅੱਨੱਜ ਪੁਰਖ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ‘‘ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਰੂਰਾ’’ ਮਿਲੇ ਨਾ ਕਿ ਉਹ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜਿਹੜਾ ਆਤਮਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿਚ ਆਤਮਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਨੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੇ ਕੇ ਖੁਸ਼ਬੁਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ (1 ਕੁਰਿੰਬੀਆਂ 2:13)।

ਕੁਲੱਸੀਆਂ 1:9-11 ਵਿਚ ਇਸ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸਾਨੂੰ ਅਫਸੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਭਾਗ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪੌਲਸ ਨੇ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੁਲੱਸੇ ਦੇ ਲੋਕ ‘‘ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਆਤਮਿਕ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਮਝ ਨਾਲ ਉਹਦੀ ਇਛਿਆ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੋਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ’’ ਜਾਣ। ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸੀ ਕਿ ਕੁਲੱਸੀਆਂ ਨੂੰ ਰੂਹਾਨੀ ਸਮਝ ਮਿਲੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਲਈ

ਖੁਦਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਬੁੱਧ ਪਾਉਣ। ਉਮੀਦ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਸੀ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਵਧੇ ਅਤੇ ਉਹ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ ਲੈਣ।

‘‘ਗਿਆਨ’’ (1: 17; ਭੁਲ੍ਹਸੀਆਂ 1: 10) *epignōsis* ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ‘‘ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਵਿਆਪਕ ਜਾਣਕਾਰੀ।’’⁸ ‘‘ਗਿਆਨ’’ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਨਾਉਂ (*gnōsis*) ਹੈ। ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਜਿਸ ਦਾ ਜਾਣਨ ਵਾਲੇ ਉੱਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਅਸਰ ਹੈ ਪੂਰਵਸਰਗ *epi* ਜੋਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।⁹

ਸਾਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਗਿਆਨ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦੁਆ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿਚਲੀ ਸੱਚਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖੁਦਾ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਬੰਧ ਹੋਵੇਗਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਹਤਰ ਜਾਣ ਪਾਵਾਂਗੇ। ਜਵਾਬ ਮਿਲੀ ਦੁਆ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਉਪਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣਦਿਆਂ ਅਸੀਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰੂਹਾਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਵੱਧਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਅਫਸੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੁਕਾਸਫਾ ਦੁਆਉਣ ਦੀ ਸਮਝ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਜੋ ਖੁਦਾ ਦੇ ਗਿਆਨ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸੀ। ਖੁਦਾ ਦੇ ਇਸ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਆਇਤਾਂ 18 ਅਤੇ 19 ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੇ ਦੁਆ ਕੀਤੀ।

ਆਇਤ 18. ਦਿਲ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਮਝ, ਜਜ਼ਬਾਤ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਸੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬਾਈਬਲ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸੋਚਣ (ਕਹਾਉਤਾਂ 23: 7; KJV; ਮੱਤੀ 9: 4), ਦਿਲੋਂ ਪੇਮ ਕਰਨ (ਮੱਤੀ 22: 37), ਅਤੇ ਦਿਲੋਂ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ (ਹੋਮੀਆਂ 6: 17) ਦੀ ਗੱਲ ਕਿਉਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅਧਿਕਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਮਨੁੱਖੀ ਜਜ਼ਬਾਤ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਛਾ ਦੀ ਥਾਂ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਰਕ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸਮਝ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਦ ਕੋਈ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਾਲ ਕਬੂਲ ਕਰੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ (ਲੁਕਾ 24: 31)। ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਸਮਝੀ ਜਾਂ ਮੁੱਤਾਅਸਬ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਕੇ ਨਕਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਹਨ ਜਾਂ ਅੰਨੀਆਂ ਹਨ (ਮੱਤੀ 13: 15, 16)। ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਦਿਨ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਅਫਸੀਆਂ ਲਈ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਕਿ ‘‘ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚਾਨਣ ਹੋਵੇ।’’

ਚਾਨਣ ਹੋਵੇ ਅਫਸੀਆਂ ਲਈ ਵਰਤਮਾਨ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਬੀਤੀ ਹੋਈ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ‘‘ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਰੌਸ਼ਨ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਵਰਤਮਾਨ ਨਤੀਜੇ ਨਾਲ ਕਿ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਚਮਕ ਗਏ ਹੋ।’’ ਇਹ ਰੌਸ਼ਨੀ ਉਦੋਂ ਮਿਲੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਹ ਚਾਨਣ ਪਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਚਮਕ ਜਾਂ ਸਮਝ ਵਿਚ ਵੱਧਣ ਲਈ ਪੌਲਸ ਦੀ ਦੁਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਿਲ ਗਈ ਸੀ। ‘‘ਚਾਨਣ’’ ਉਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਫਸੁਸ ਦੇ ਲੋਕ ਸਨ। ‘‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੁੱਧ ਹਨੇਰੀ ਸੀ’’ (4: 18) ਅਤੇ ‘‘ਅੱਗੇ ਹਨੇਰਾ’’ ਸਨ ਪਰ ਸੰਤ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਬਣਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਹ ‘‘ਚਾਨਣ ਦੇ ਪੁੱਤਰ’’ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ‘‘ਚਾਨਣ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਾਂਗ’’ ਚੱਲਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ (5: 8)।

ਅਫਸੁਸ ਵਾਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਹਨੇਰੇ ਤੋਂ ਚਾਨਣ ਵਿਚ ਆ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਸੈਤਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਖੁਦਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੀਰਾਸ ਪਾ ਸਕਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 26: 18)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮਝ ਵਿਚ ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਵਧਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

ਖੁਦਾ ਦੀ ਬੁਲਾਹਟ, ਉਸ ਦੀ ਮੀਰਾਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਵੱਡਾਪਣ (1:18-19)

¹⁸ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚਾਨਣ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਲਵੇ ਭਈ ਉਹ ਦੇ ਸੱਦੇ ਤੋਂ ਕੀ ਆਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਤਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਦੇ ਤੇਜਵਾਨ ਅਧਕਾਰ ਦਾ ਧਨ ਕੀ ਹੈ। ¹⁹ਅਤੇ ਆਸਾਂ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਵੱਲ ਉਹ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਅਤਯੰਤ ਵੱਡਾਪਣ ਉਹ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਮਲ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀ ਹੈ।

ਅਫਸੁਸ ਵਾਸੀ ਵਿਸਵਾਸ ਵਿਚ ਵਧ ਰਹੇ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦਾ ਦੀ ਮੰਸਾ ਦੀ ਢੁੱਘੀ ਸਮਝ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਤਿੰਨ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਜਾਗਿਰਿਤ ਹੋ ਜਾਣ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਾਫ਼ ਸਾਫ਼ ਵੇਖ ਸਕਣ। ਉਸ ਨੇ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦਾ ਦੀ ਬੁਲਾਹਟ, ਆਪਣੀ ਮੀਰਾਸ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਦੇ ਧਨ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਵੱਡੇਪਣ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝ ਲੈਣ।

ਆਇਤ 18. ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਪੌਲਸ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਆਸ ਨੂੰ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਖੁਦਾ ਦੀ ਬੁਲਾਹਟ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਗਿਤ ਹੋਣ ਲਈ ਦੁਆ ਕਰਦਾ ਹੈ “ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਲਵੇ ਭਈ ਉਹਦੇ ਸੱਦੇ ਤੋਂ ਕੀ ਆਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।” ਉਹ ਦੇ ਸੱਦੇ ਦਾ ਜਿਕਰ ਖੱਤ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਲੈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਪੌਲਸ ਨੇ ਉਸ ਤੱਥ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ‘ਚੁਣ ਲਿਆ’ ਹੈ (1: 4)। ਇਹ ‘ਤੁਸੀਂ ਜਿਸ ਸੱਦੇ ਨਾਲ ਸੱਦੇ ਹੋਏ ਹੋ’ (4: 1) ਅਤੇ ‘ਆਪਣੇ ਸੱਦੇ ਦੀ ਇੱਕੋ ਆਸ ਵਿਚ’ (4: 4) ਵੱਲ ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਗੱਲ ਪੌਲਸ ਨੇ ਪੱਤਰੀ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਕੀਤੀ। ਖੁਦਾ ਦੀ ਬੁਲਾਹਟ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਖੁਦਾ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਠੁਕਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਣ ਵਾਸਤੇ ਰਸਤਾ ਖੋਲਣ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਆਸ ‘ਮਸੀਹ ਵਿਚ’ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਇਹ ਆਸ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਖੁਦਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ‘ਉਹ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦੀ ਉਸਤਤ’ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਹੈ (1: 12)।

ਅਫਸੁਸ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਪਾਪ ਭਰੀ ਹਾਲਤ ਦੇ ਉਲਟ ਪੌਲਸ ਦੇ ਲਿਖਣ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਮੀਰਾਸ ਦੀ ਆਸ ਸੀ (1: 11-14)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਸ ਸੁਰਗ ਲਈ (ਕੁਲੱਸੀਆਂ 1: 5), ਭਾਵ ਅਜਿਹਾ ਵਾਅਦਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਿਲਣਾ ਸੀ (ਕੁਲੱਸੀਆਂ 1: 23)। ਆਸ (elpis) ਇਸ ਨੂੰ ‘ਪਾਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਚੰਗੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਖਾਹਿਸ’ ਹੈ।¹⁰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸੁਰਗ ਦੀ ਖਾਹਿਸ ਸੀ ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਕਰਕੇ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵੀ ਸੀ। ਆਸ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਉੱਥੇ ਜਾਏ ਬਗੂਰ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦ ਦੇ ਸੁਰਗ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਆਸ ਸਿਰਫ਼ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਖਤਰਨਾਕ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕੀਤੇ ਬਗੂਰ ਇਸ ਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ

ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਸ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਦੋਵੇਂ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਇਹ ਆਸ ‘ਸਾਡੀ ਜਾਨ ਦਾ ਲੰਗਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਅਚੱਲ ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਹੈ’ ਜਦ ਮਸੀਹੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 6: 19)। ਪੌਲਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਾਠਕ “ਉਹ ਦੇ ਸੱਦੇ ਦੀ ਆਸ” ਵਿਚ ਵਧਣ।

ਆਇਤ 18. ਦੂਜਾ, ਪੌਲਸ ਨੇ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਫਸੂਸ ਵਾਸੀ ਜਾਣ ਲੈਣ ਕਿ ‘‘ਸੰਤਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਦੇ ਤੇਜਵਾਨ ਅਧਕਾਰ ਦਾ ਧਨ ਕੀ ਹੈ’’ (1: 18)। ਅਧਿਆਇ 1 ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ‘‘ਅਪਕਾਰ’’ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੰਤ ਖੁਦਾ ਦੀ ਮੀਰਾਸ ਸਨ (ਵੇਖੋ 1: 11), ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ‘‘ਸਾਡੇ ਅਧਕਾਰ ਦੀ ਸਾਈ’’ ਹੈ, ਜੋ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਸੀ (1: 14)। ਜੇ ਸੰਤਾਂ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦੇ ਅਧਕਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਪੌਲਸ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਉਹ ਕਿੰਨੇ ਕੀਮਤੀ ਹਨ। ਜੇ ਪੌਲਸ ਨੇ ‘‘ਅਪਕਾਰ’’ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਤੇਜ਼ ਦੇ ਧਨ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਅਗਲੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝ ਲੈਣ। ਆਇਤ 14 ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਦੀ ਗੱਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਤੇਜਵਾਨ ਅਧਕਾਰ ਦੀ ਬੜੀ ਸਮਝ ਮਿਲਣ ਤੇ ਦੁਆ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸੀ।

ਆਇਤ 19. ਪੌਲਸ ਅਫਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣ ਲਈ ਤਰਸਦਾ ਸੀ ਕਿ ‘‘ਆਸਾਂ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਵੱਲ ਉਹ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਅਤਯੰਤ ਵੱਡਾਪਣ ਉਹ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਮਲ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀ ਹੈ।’’ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪੌਲਸ ਦੀ ਦੁਆ ਵਿਚ ਇਹ ਤੀਜੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਰੱਥਾ ਭਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਤਰ-ਬਤਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੇ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸਮਝ ਆ ਸਕੇ।

ਇਸ ਖੱਤ ਵਿਚ ਇਸ ਸਮਰੱਥਾ ਲਈ ਰਸੂਲ ਨੇ ਚਾਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਖੁਦਾ ਦਾ ਅਤਿਅੰਤ ਵੱਡਾਪਣ (*hyperballon megethos*) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ‘‘ਸਮਰੱਥਾ’’ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪਰਿਚੈ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਵਿਚ ‘‘ਦੇ ਅੱਗੇ ਸੁੱਟਣਾ . . . ਉੱਤਮਤਾ’’ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ ਭਾਵ ਮਹਾਨਤਾ ਦੀ ਇਕ ਬੇਹਤੀਰਨ ਕਿਸਮ ਜੋ ਮਾਪ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਕੇ ਭਾਵ ਸਿਰਫ ਮਹਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵਧ ਕੇ ਹੈ।¹¹ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹਦ ਦੇ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਵਰਤੇ ਗਏ ‘‘ਸਮਰੱਥਾ’’ ਦੇ ਚਾਰ ਸ਼ਬਦ ਹਨ। *dunamis* ਜੋ ‘‘ਸੁਭਾਵਿਕ ਯੋਗਤਾ, ਸਹਿਜ ਸ਼ਕਤੀ’’ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ; *energeia* ਜਿਸਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਮਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ‘‘ਊਰਜਾ, ਅਮਲ ਵਿਚ ਸ਼ਕਤੀ’’ ਹੈ। *ischus* ਜਿਸਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ‘‘ਸਰੀਰਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਢੇਣਾ’’ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ; *kratos* ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਇਆ ਸ਼ਬਦ ਵੱਡੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ‘‘ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿਚ ਸ਼ਕਤੀ।’’¹² ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰੇ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਤੇ ਪੌਲਸ ਨੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸਹਿਜ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਢੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਮਾਪ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਅਫਸੀਆਂ ਦੀ ਆਸ ਅਤੇ ਅਧਕਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਸ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ ਕਰੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਧਕਾਰ ਜਾਂ ਮੀਰਾਸ ਢੇਣ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਹੋਵੇ। ਖੁਦਾ ਐਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਉਸ ਨੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ!

ਖੁਦਾ ਦੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਸਮਰੱਥਾ ਆਸਾਂ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਵੱਲ ਹੈ। ‘‘ਵੱਲ’’ ਯੂਨਾਨੀ ਉਪਸਰਗ *eis* ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਪਰਗਟ ਹੈ ਜਿਹੜੇ

ਨਿਹਚਾ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਸ ਅਤੇ ਅਧਕਾਰ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦੁਆਉਂਦੇ ਹੋਏ। ‘ਨਿਹਚਾ’ ਲਗਾਤਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਹੈ।

ਪੌਲਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਖੁਦਾ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿਖਾਈ ਗਈ (1:20-23)

²⁰ਜਿਹੜਾ ਉਹ ਨੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਦ ਉਹ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰਗੀ ਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਬਹਾਲਿਆ। ²¹ਉਹ ਹਰੇਕ ਹੁਕੂਮਤ, ਇਖਤਿਆਰ, ਕੁਦਰਤ, ਰਿਆਸਤ, ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਨਾਉਂ ਦੇ ਉਤਾਹਾਂ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਕੇਵਲ ਇਸ ਸੁੱਗ ਵਿਚ ਸਗੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸੁੱਗ ਵਿਚ ਭੀ ਲਈਦਾ ਹੈ। ²²ਅਤੇ ਸੱਭੋਂ ਕੁਝ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਵਸਤਾਂ ਉੱਤੇ ਸਿਰ ਬਣਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲੀਸੀਆ ਲਈ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ²³ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਦੇਹ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਉਸ ਦੀ ਭਰਪੂਰੀ ਜਿਹੜਾ ਸਭਨਾਂ ਵਿਚ ਸੱਭੋਂ ਕੁਝ ਭਰਦਾ ਹੈ।

ਆਇਤਾਂ 20 ਤੋਂ 23 ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਦੀ ਦੁਆ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਫਸੀਆਂ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਪਰਗਟ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਉਸ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਝਲਕਦਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 20. ਖੁਦਾ ਦੀ ਉਹ ਸਮਰੱਥਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੌਲਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਭਾਈ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝ ਲੈਣ, ਮਸੀਹ ਦੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਵਿਚ ਵਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ।

ਲਿਖਤ ਦੇ ਸਾਡੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਉਸ ਸਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਕੰਮ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ‘‘ਜਿਹੜਾ ਉਹ [ਖੁਦਾ] ਨੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਦ ਉਹ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ।’’ ਕੀਤਾ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *energeō* ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ‘‘ਸਰਗਰਮ ਹੋਣਾ।’’¹³ ਅਨਿਸਚਿਤ ਭੂਤਕਾਲ ਕ੍ਰਿਏਤ ਕਿਰਿਆਸੀਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤਿਕ ਬੀਤੇ ਵਿਚ ਹੋਈ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਬੀਤੇ ਵਿਚ ਸਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇਕ ਦਲੇਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਖੁਦਾ ਦੀ ਸਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜਿਸ ਨੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਪੌਲਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮਰੱਥਾ ਨੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ: ‘‘ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ।’’ ਮਸੀਹ ਦਾ ਜੀ ਉੱਠਣਾ ਯਿਸੂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਬੂਤ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 1:4)। ਉਸ ਦਾ ਜੀ ਉੱਠਣਾ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਵੱਡੇਪਣ ਦਾ ਮੁਜ਼ਾਹਿਰਾ ਵੀ ਸੀ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਲਿਖਤ ਦੇ ਇਸ ਭਾਗ ਵਿਚ ਸਲੀਬ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਲੀਬ ਜਿੰਨੀ ਅਹਿਮ ਹੈ, ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ (2 ਕਰਿੰਬੀਆਂ 13:4) ਕੁਲੱਸੀਆਂ 2:12 ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀ ਉੱਠਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਦੇ ਬਧਤਿਸਮੇ ਦੇ ਵਿਚ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਨਾਉਂ ਸ਼ਬਦ *energeia* ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿੰਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਕਤੀ ਖੁਦਾ ਦੀ ਹੈ।

ਆਇਤ 20. ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿੰਦਾ ਕੀਤਾ ਬਲਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਚਿਆਂ ਵੀ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰਗੀ ਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਬਹਾਲਿਆ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਉੱਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ। ‘‘ਬਹਾਲਿਆ’’ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਆਦਰ, ਮਹਿਮਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨ

ਦੀ ਥਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਹਾਲਿਆ ਜਾਣਾ ਖੁਦਾ ਦੇ ‘‘ਸੱਜੇ ਹੱਥ’’ ਵੱਲ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਨੂੰ ਹਮਾਇਤ, ਫਤਹਿ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਜਬੂਰ 80: 17; 20:6; 89: 13)। ਉਹ ਸਮਰੱਥਾ ਜਿਸ ਨੇ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਅਫਸੀਆਂ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਕਾਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸੀ। (‘‘ਸੁਰਗੀ ਥਾਂਵਾਂ’’ ਲਈ 1: 3 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)।

ਆਇਤ 21. ਪੌਲਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਉੱਚਿਆਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਖੁਦਾ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਹਰੇਕ ਹਕੂਮਤ (archē), ਇਖਤਿਆਰ (exousia), ਕੁਦਰਤ (dunamis), ਰਿਆਸਤ (kuriotēs) ਦੇ ਉਤਾਰਾਂ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪੌਲਸ ਨੇ 3: 10 ਅਤੇ 6: 12 ਵਿਚ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕਲੋਸੀਆ ਖੁਦਾ ਦੀ ਬੁੱਧ ਨੂੰ ‘‘ਹਕੂਮਤਾ’’ ਅਤੇ ‘‘ਇਖਤਿਆਰਾਂ’’ ਉੱਤੇ ਪਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ‘‘ਹਕੂਮਤਾਂ’’ ਅਤੇ ‘‘ਇਖਤਿਆਰਾਂ’’ (‘‘ਸ਼ਕਤੀਆਂ’’; KJV) ਨਾਲ ਹੈ। ਇਹੀ ਦੇਵੇਂ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਕੁਲੋਸੀਆਂ 2: 10 ਅਤੇ 2: 15 ਵਿਚ ਵੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ‘‘ਹਕੂਮਤਾਂ ਅਤੇ ਇਖਤਿਆਰਾਂ’’ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਗਲੋਂ ਲਾਹ ਕੇ ਸਾਰੀ ‘‘ਹਕੂਮਤ’’ ਅਤੇ ‘‘ਇਖਤਿਆਰਾਂ’’ ਉੱਤੇ ਸਿਰ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੋਮੀਆਂ 8: 38, 39 ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਨਾਤਾਂ ਹਕੂਮਤਾਂ archē ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਗੱਲ ਸਾਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਅੱਡ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖਦਿਆਂ ਪੌਲਸ ਨੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਜਦ ਮਸੀਹ ਰਾਜ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰਕੇ ‘‘ਹਰੇਕ ਹਕੂਮਤ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਇਖਤਿਆਰ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ’’ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15: 24)। ਕੁਲੋਸੀਆਂ 1: 16 ਵਿਚ ‘‘ਹਕੂਮਤਾਂ’’ ਅਤੇ ‘‘ਇਖਤਿਆਰ’’ ‘‘ਉਸੇ ਤੋਂ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦੇ ਲਈ ਉਤਪਤ’’ ਹੋਏ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ।

2 ਪਤਰਸ 2: 10, 11 ਵਿਚ ‘‘ਹਕੂਮਤ’’ (kuriotēs) ਅਤੇ ‘‘ਸਮਰੱਥਾ’’ (dunamis) ਦਾ ਜਿਕਰ ਹੈ। ਕੁਲੋਸੀਆਂ 1: 16 ਵੀ ‘‘ਰਿਆਸਤਾਂ’’ (kuriotēs), ‘‘ਹਕੂਮਤਾਂ’’ (archē) ਅਤੇ ‘‘ਇਖਤਿਆਰਾਂ’’ (exousia) ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਿਖਤ ਤੋਂ ‘‘ਹਕੂਮਤ,’’ ‘‘ਇਖਤਿਆਰ,’’ ‘‘ਕੁਦਰਤ,’’ ਅਤੇ ‘‘ਰਿਆਸਤ’’ ਦੀ ਵੱਖੋਂ ਵੱਖ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਮਾੜੇ, ਸੰਸਾਰਿਕ ਅਤੇ ਸੁਰਗੀ ਕਈ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੈ। ਰਸੂਲ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮਸੀਹ ਸੁਰਗ ਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਧਰਤੀ ਦੀ, ਰੂਹਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜਿਸਮਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਦੀ, ਹਰ ਗੱਲ ਅਤੇ ਹਰ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਇੱਕੋ ਇਕ ਅਪਵਾਦ ਖੁਦਾ ਹੈ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15: 27)।

ਆਇਤ 21. ਹਰੇਕ ਨਾਉਂ ... ਜੋ ... ਲਈ ਦਾ ਹੈ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 2: 9, 10 ਦੀ ਯਾਦ ਦੁਆਉਂਦਾ ਹੈ: ‘‘ਇਸ ਕਾਰਨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਤ ਉੱਚਿਆਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜਾ ਸਭਨਾਂ ਨਾਮਾਂ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਹੈ। ਭਈ ... ਯਿਸੂ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ... ਹਰ ਗੋਡਾ ਨਿਵਾਇਆ ਜਾਵੇ।’’ ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਜਿਹੜਾ ਨਾਂਅ ਸਭਨਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ ਉਹ ‘‘ਯਿਸੂ’’ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ‘‘ਯਹੋਵਾ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਹੈ।’’¹⁴ ਇਸ ਨਾਮ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਮੱਤੀ 1: 21 ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਇਥੋਂ ਫਰਿਸਤੇ ਨੇ ਯੂਸੂਫ਼ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘‘ਤੂੰ ਉਹ ਦਾ ਨਾਮ ਯਿਸੂ ਰੱਖੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਪਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਵੇਗਾ।’’ ਯਸਾਧਾਰ 9: 6 ਵਿਚ ਮਸੀਹਾ ਸਬੰਧੀ ਨਥੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ‘‘ਉਹ ਦਾ ਨਾਮ ਇਉਂ ਸੱਦਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਚਰਜ ਸਲਾਹੂਣ, ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ, ਅਨਾਦੀ ਪਿਤਾ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਰਾਜਕੁਮਾਰ।’’ ਇਬਰਾਨੀਆਂ 1: 4, 5 ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਫਰਿਸਤਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ: ‘‘ਜਿਨਾ ਕੁ ਉਹ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਿਹਸੇ ਵਿਚ ਉੱਤਮ

ਨਾਮ ਪਾਇਆ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਦੁਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਕਿਹ ਨੂੰ ਕਦੇ ਆਖਿਆ, ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈਂ, ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੈਨੂੰ ਜਨਮ ਦੁਆਇਆ ਹੈ? ਅਤੇ ਫੇਰ ਏਹ, ਮੈਂ ਉਹ ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੋਵਾਂਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤਰ ਹੋਵੇਗਾ।’ ਇਸ ਕਰਕੇ ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ‘‘ਯਿਸੂ’’ ਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂ ਨਥੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਨਾਂਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂ ‘‘ਪੁੱਤਰ’’ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ, ਜਿਹੜਾ ਨਾਂਅ ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਹ ‘‘ਉਹ ਹਰੇਕ ਨਾਉਂ ਦੇ ਉਤਾਹਾਂ’’ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਹਰ ਥਾਂ, ਹਰ ਗੱਲ ਵਿਚ ਉੱਪਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂਅ ਹਰ ਨਾਂਅ ਤੋਂ ਜਿਹੜਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉੱਪਰ ਹੈ।

ਆਇਤ 21. ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਕੇਵਲ ਇਸ ਜੁੱਗ ਵਿਚ ਬਲਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜੁਗ ਵਿਚ ਵੀ ਸੱਚ ਹਨ। ਜੁੱਗ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *kosmos* ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ (KJV) ਜਾਂ ਰਚਿਆ ਹੋਇਆ ਸੰਸਾਰ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ *aiōn* ਹੈ ਜੋ ਕਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਅਰਥ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਤ ਵੀ ਹੈ।¹⁵ ਨਾਉਂ ਸ਼ਬਦ *aiōn* ਦੀ ਵਰਤੋਂ ‘‘ਇਸ ਯੁੱਗ’’ ਭਾਵ ਵਰਤਮਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਅਤੇ ‘‘ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਯੁੱਗ’’ ਭਾਵ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਆਰੰਭ ਮਸੀਹ ਦੀ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਵੇਲੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਸੀਹ ਵਰਤਮਾਨ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਯੁੱਗ ਦੀ ਹਰ ਗੱਲ ਵਿਚ ਸਭ ਦੇ ਉੱਪਰ ਹੈ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਮਸੀਹੀ ਆਦਮੀ ਦੇ ਅਪਕਾਰ ਜਾਂ ਮੀਰਾਸ (1:5, 18), ਆਸ (1:18), ਆਖਰੀ ਛੁਟਕਾਰੇ (1:14; 4:30), ਮਸੀਹ ਦੇ ਅਬਦੀ ਰਾਜ ਵਿਚ ਥਾਂ (5:5), ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਵਡਿਆਈ (3:20, 21) ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਬਾਰ ਬਾਰ ਇਸ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ।

ਆਇਤ 22. ਆਪਣੀ ਵੱਡੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਖੁਦਾ ਨੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਇਖਤਿਆਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ: ਅਤੇ ਸੱਭੇ ਕੁਝ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ...। ‘‘ਹੇਠ ਕਰ ਦਿੱਤਾ’’ *hypotassō* ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਛੌਜ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਟੁਕੜੀਆਂ ਨੂੰ ਕਮਾਂਡਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਕਿਸੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣਾ¹⁶ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਕੰਮ [*hypotassō* ਦਾ ਅਨਿਸਚਿਤ ਭੂਤਕਾਲ ... ਰੂਪ] ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉੱਚਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਪੂਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਪੱਕਾ ਦਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਦੇ ਜਿੰਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ... ਸਭ ਦੇ ਉੱਪਰ ਸਿਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸੰਜੇ ਹੱਥ ਬਿਠਾਇਆ ਗਿਆ।¹⁷

ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਮਸੀਹ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਅਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਇਖਤਿਆਰ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ’’ (ਮੱਤੀ 28:18)। ਉਹ ਸਭ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ।

ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੇ ਇੱਥੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਲੀਸੀਆ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ। ਪਰ ਪੂਰਾ ਪੱਤਰ ਕਲੀਸੀਆ ਤੇ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਇਸ ਦਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜ਼ਿਕਰ ਖੁਦਾ ਦੀ ਮੰਸਾ ਵਿਚ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਉੱਚੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ‘‘ਕਲੀਸੀਆ’’ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਨਾਉਂ ਸ਼ਬਦ (*ek*, ‘‘ਵਿੱਚੋਂ’’) ਅਤੇ (*kaleo*, ‘‘ਸੱਦਣਾ’’) ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਇਕ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਸ਼ਬਦ *ekklēsia* ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਮਾਤ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ‘‘ਇਕੱਠਾ ਹੋਏ’’ ਹਨ।¹⁸ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਮੰਡਲੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 7:38), ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਦੀ ਹੋਈ ਸਭਾ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 19:32, 39, 41), ਖੁਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਥਾਨਕ ਮੰਡਲੀ (ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 8:1), ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਦੀਆਂ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 16:1; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 8:1; ਗਲਾਤੀਆਂ 1:2), ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਕਲੀਸੀਆ ਜਾਂ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਬਚਾਏ ਹੋਏ ਸਭ ਲੋਕਾਂ (ਮੱਤੀ 16:18; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ

1:18; ਅਫਸੀਆਂ 1:22) ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਲੀਸੀਆ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸੱਦੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਹਨ (ਵੇਖੋ 1 ਪਤਰਸ 2:9, 10), ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:14) ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਮੰਨ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:37-47)।

ਪੌਲਸ ਨੇ ਅਫਸੀਆਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦੁਆਇਆ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਸਿਰ ਬਣਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲੀਸੀਆ ਲਈ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਮਸੀਹ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਹਰ ਗੱਲ ਵਿਚ ਸਿਰ ਹੈ ਉਵੇਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਿਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦੇ ਦਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ‘‘ਸਿਰ’’ (*kephale*) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ‘‘ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਉੱਤੇ’’ ਸਰਵਉੱਚ, ਪ੍ਰਾਪਾਨ, ਉੱਘਾ; ... ਮਾਲਿਕ, ਪਭੂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।¹⁹ ਇੱਥੋਂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਸਿਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਕਲੀਸੀਆ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੇ ਇਖਤਿਆਰ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਕੁਲੁਸੀਆਂ 2:10 ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੇ ਸਿਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਥੋਂ ਅਰਥ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਦ ਉਸਨੇ ਮਸੀਹ ਲਈ ਕਿਹਾ, ‘‘ਜਿਹੜਾ ਸਾਰੀ ਹੁਮਤ ਅਤੇ ਇਖਤਿਆਰ ਦਾ ਸਿਰ ਹੈ’’ ਦਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਲੀਸੀਆ ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵੱਲ ਵੇਖਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਰੂਪ ਬਦਲਣ ਵੇਲੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤਾਕੀਦ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ: ‘‘ਇਹ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਮੈਂ ਪੁੰਨ ਹਾਂ; ਉਹ ਦੀ ਸੂਣੋਂ’’ (ਮੱਤੀ 17:5)। ਮਸੀਹ ਦੀ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਇਥਰਾਨੀਆਂ 9:15-17), ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨਾ (1 ਭਰਿੰਥੀਆਂ 14:37), ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਵੇਂ ਹੀ ਬੋਲੀਏ ਜਿਵੇਂ ‘‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਵਚਨ’’ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 4:11)। ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਸਭ ਦੇ ਇਖਤਿਆਰ ਦੇ ਲਈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਮਸੀਹ ਵੱਲ ਵੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਬੰਦਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਜਾਂ ਫੇਰ ਸਿਸ਼ਨ ਦੀ।

ਮਸੀਹ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਸਿਰ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ‘‘ਪ੍ਰਤਾਪਵਾਨ ਕਲੀਸੀਆ’’ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ (5:27)। ਕਲੀਸੀਆ ਮਸੀਹ ਲਈ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਦੇ ਦਿੱਤਾ (5:25) ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ (5:23)। ਹਰ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਾਪ ਤੋਂ ਬਚਾ ਕੇ ਖੁਦਾ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ (2:16)। ਕੋਈ ਵੀ ਜਿਹੜਾ ਕਲੀਸੀਆ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਤੋਂ ਅਪਮਾਨ ਭਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜ਼ਾਹਿਰ ਤੌਰ ਤੇ ਭੁਲ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਮਸੀਹ ਨੇ ਕਲੀਸੀਆ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ’’ ਕੀਤਾ (5:25) ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲਹੂ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 20:28)। ਕਲੀਸੀਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਸੀਹ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨੂੰ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਕੇ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਦੇ ਲਈ ਸਿਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਮਾਣ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ‘‘ਮਸੀਹ ਦੇ ਅਧੀਨ’’ ਰਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਅਫਸੀਆਂ 5:24)।

ਆਇਤ 23. ਇਹ ਆਇਤ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੀ ਦੇਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਯੂਨਾਨੀ ਨਾਉਂ ਸ਼ਬਦ *soma* ਜਿਸਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਦੇਹ’’ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੌਲਸ ਵੱਲੋਂ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਘੱਟੋਂ ਘੱਟ ਅੱਠ ਵਾਰ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਲੀਸੀਆ ਮਸੀਹ ਦੀ ਦੇਹ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਦੇਹ ਦੇ ਇਕ ‘‘ਸਿਰ’’ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੀ ‘‘ਇੱਕੋ ਦੇਹ’’ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ (ਵੇਖੋ 4:4)।

ਇਸ ਰੂਪਕ ਦੇ ਕਈ ਅਰਥ ਹਨ। 1 ਭਰਿੰਥੀਆਂ 12:12-26 ਵਿਚ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਇਕ ਸਰੀਰਕ ਦੇਹ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪੌਲਸ ਨੇ ਵਿਖਾਇਆ ਕਿ ਸਰੀਰਕ ਦੇਹ ਦਾ ਸਿਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਮਸੀਹ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਈ ਅੰਗ

ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਵੇਂ ਹੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਕਈ ਅੰਗ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਹਨ; ਪਰ ਸਿਰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕੋ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਹ ਵੀ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕੋ ਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰੀਰਕ ਦੇਹ ਦੇ ਵੱਖੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਈ ਅੰਗ ਹਨ। ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖੋਂ ਵੱਖ ਦਾਨ (ਜਾਂ ਤੋੜੇ) ਪਾਏ ਹੋਏ ਕਈ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਸਰੀਰਕ ਦੇਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅੰਗ ਆਪਣੀਆਂ ਭੁਮਿਕਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਖਾਸ ਹਨ; ਉਵੇਂ ਹੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਖਾਸ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਰੀਰਕ ਦੇਹ ਤਦੇ ਬੇਹਤਰ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦ ਸਿਰ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਦੇ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਹਰ ਅੰਗ ਕੰਮ ਕਰੇ, ਉਵੇਂ ਹੀ ਕਲੀਸੀਆ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਦੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਦ ਮਸੀਹ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਆਪੇ ਆਪਣੇ ਤੌਝਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ। ਸਰੀਰਕ ਦੇਹ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਛੁੱਟ ਦੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਸਰੀਰਕ ਦੇਹ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅੰਗ ਨੂੰ ਤਕਲੀਫ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਦੇਹ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਗੱਲ ਕਲੀਸੀਆ ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਦੀ ਦੇਹ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਦੁਖ ਦਰਦ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੂਜੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਵੰਡਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਕੁਝ ਦੇਰ ਲਈ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਦੀ ਇਕ ਸਰੀਰਕ ਦੇਹ ਸੀ। ਹੁਣ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਦੇਹ ਕਲੀਸੀਆ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਦੀ ਦੇਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਲੀਸੀਆ ਇਕ ਸੰਗਠਨ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਕੇ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੋਂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਵੱਸ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਹ ਇਕ ਜੀਉਂਦਾ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜੀਉਣ ਇਸ ਦੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸਿਰ ਤੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਹ ਜ਼ਰੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ‘ਉਸ ਦੀ ਭਰਪੂਰੀ ਜਿਹੜਾ ਸਭਨਾਂ ਵਿਚ ਸਭੋਂ ਕੁਝ ਭਰਦਾ ਹੈ’ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਲੀਸੀਆ ਮਸੀਹ ਦੀ ਦੇਹ ਹੈ ਉਵੇਂ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੀ ਭਰਪੂਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਸ ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਭਰਪੂਰੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ। ‘‘ਭਰਪੂਰੀ’’ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸਬਦ *plerōma* ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ‘‘ਉਹ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਭਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਭਰਿਆ ਹੈ’’²⁰; ਪਰ ਇੱਥੇ ਇਹ ਸਬਦ ਜੋ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਹੀ ਦੱਸ ਸਕਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਕੁਝ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਭਰਪੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਹੀ ਹੈ; ਪਰ ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ‘‘ਦੇਹ’’ ਅਤੇ ‘‘ਭਰਪੂਰੀ’’ ਦੇਵੇਂ ਹੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਾਸਤੇ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਲੀਸੀਆ ਕਿਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਦੀ ‘‘ਭਰਪੂਰੀ’’ ਹੈ? ਪੌਲਸ ਨੇ ਅਫਸੀਆਂ 1:10, 23; 3:19; 4:13 ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਗਲਾਤੀਆਂ 4:4 ਅਤੇ ਕੁਲੱਸੀਆਂ 1:19; 2:9, ਵਿਚ ਇਸ ਸਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਗਲਾਤੀਆਂ 4:4 ਵਿਚ ‘‘ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ’’ ਦਾ ਅਰਥ ‘‘ਜਦ ਸਮਾਂ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ’’ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਅਫਸੀਆਂ 1:10 ਵਿਚ ਇਹੀ ਅਰਥ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪੌਲਸ ਨੇ ‘‘ਸਮਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰਣਤਾਈ’’ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। 3:19 ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੇ ‘‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਭਰਪੂਰੀ’’ ਜਾਂ ਜੋ ਕੁਝ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਭਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਅਫਸੀਆਂ 4:13 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਪਰਿਪੱਕਤਾ ਵਿਚ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ‘‘ਮਸੀਹ ਦੀ ਪੂਰੀ ਡੀਲ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ’’ ਵਿਚ ਵਧਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕੁਲੱਸੀਆਂ 1:19 ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਖੁਦਾਈ ਦੀ ਭਰਪੂਰੀ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਵਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿਚ ‘‘ਭਰਪੂਰੀ’’ ਦਾ ਅਰਥ ਗਲਾਸ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰਨ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭਰਨ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਪੂਰਕ ਬਣਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਨਿਚੋੜ ਕੱਢਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਗਿਲਾਸ ਦੇ ਭਰੇ ਹੋਣ ਵਾਂਗ ਕਲੀਸੀਆ ਮਸੀਹ ਦੀ ਭਰਪੂਰੀ ਹੈ। ਕਲੀਸੀਆ ਉਵੇਂ ਹੀ ਮਸੀਹ ਦੀ ਭਰਪੂਰੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਸਿਰ ਉਦੋਂ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨਾਲ ਦੇਹ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇ। ਮਸੀਹ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਕਲੀਸੀਆ

ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਆਇਆ। ਕਲੀਸੀਆ ਮਸੀਹ ਦਾ ਪੂਰਕ ਹੈ ਭਾਵ ਉਹ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਲੀਸੀਆ ਬਚਾਈ ਹੋਈ ਹੈ।

ਪੌਲਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦੁਆ ਦੇ ਇਸ ਭਾਗ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਭਨਾਂ ਵਿਚ ਸੱਭੇ ਕੁਝ ਭਰਦਾ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਭਰਪੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਭਰਪੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਰਵਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਉਹ ਸਭ ਬਣਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਹੈ। ਪੌਲਸ ਦੀ ਦੁਆ ਸੀ ਕਿ ਅਫਸੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹਦੇ ਸੱਦੇ ਤੋਂ ਕੀ ਆਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ‘‘ਉਹ ਦੇ ਤੇਜਵਾਨ ਅਧਕਾਰ ਦਾ ਢੰਗ ਕੀ ਹੈ, ’’ ਅਤੇ ‘‘ਉਹ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਅਤਿਅੰਤ ਵੱਡਾਪਣ’’ ਕੀ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦੀ ਇਹ ਵੱਡੀ ਸਮਰੱਥਾ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਉਦੋਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਤੇ ਸਿਰ ਬਣਾ ਕੇ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ (1: 15-23)

ਮੇਰਾ ਬੇਟਾ ਜਦੋਂ ਸੌਕਰ ਖੇਡਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕੋਚ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੰਮ ਹਰ ਖਿਡਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਟੀਮ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਤੇ ਰਹਿ ਕੇ ਖੇਡੇ। ਖੇਡਾਂ ਦੌਰਾਨ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਉਹ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਉਲਿਅਤ ਵਿਚ ਪਏ ਛੋਟੇ ਲੜਕੇ ਤੋਂ ਘਬਰਾਏ ਹੋਏ ਲਗਣ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਖਿਲਾੜੀ ਦਾ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਤਹਿਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿੰਨੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹੀ ਗੱਲ ਰੂਹਾਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਖੁਦਾ ਅੱਗੇ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਰੋਜ਼ਮੱਗਾ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਕਦੇ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਫਸੀਆਂ 1-3 ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੇ ਮਸੀਹੀ ਆਦਮੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੱਸੀ। ਅਧਿਆਇ 4 ਤੋਂ 6 ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਵਹਾਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰੀਏ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ, ਛੁਡਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਕ ਮੀਰਾਸ ਦਾ ਯਕੀਨ ਦੁਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ (1: 1-14)। ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਅਫਸੀਆਂ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਦੁਆ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ।

ਪੌਲਸ ਨੇ ਇਹ ਦੁਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਭਾਈ ਇਹ ਜਾਂ ਉਸ ਕੰਮ ਕਰਨ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਲਈ ਦੁਆ ਕੀਤੀ (1: 17)।

ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਪੌਲਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਹੀ ਦੁਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚਾਨਣ ਹੋਵੇ...’’ (1: 18)। ਬਾਈਬਿਲ ਵਿਚ ‘‘ਦਿਲ’’ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਦਿਮਾਗ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵਧ ਕੇ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਅੰਦਰੂਨੀ ਇਨਸਾਨ ਭਾਵ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੀ ਥਾਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ, ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਮਝ ਦੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜੋ ਵੀ ਹਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਉਹ ਸਭ ਇਸ ਵਚਨ ਵਿਚ ਹੈ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਲਈ ਦਿਮਾਗੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਦੁਆ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਸਾਡੀਆਂ ਆਤਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਰਾਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

1:18-21 ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਦੀ ਦੁਆ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਨਾਲ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਸਾਡੀ ਸਮਝ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਜਿੰਦਗੀ ਭਰ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਚਿਆਈਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲਵਾਂਗੇ ਓਠਾਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ, ਖੁਦਾ ਅੱਗੇ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿੰਨਾ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਸਮਝ ਹੋਵੇਗੀ ਉਨੀਂ ਹੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰਹਾਂਗੇ।

ਉਮੀਦ ਜਿਹੜੀ ਸਾਨੂੰ ਹੈ/ਪਹਿਲੀ ਸਚਿਆਈ ਜਿਹੜੀ ਪੌਲਸ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਉਹ, ਉਹ ਉਮੀਦ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਸਾਨੂੰ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਹੈ: ‘‘ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚਾਨਣ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਲਵੇ ਭਈ ਉਹ ਦੇ ਸੱਦੇ ਤੋਂ ਕੀ ਆਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਤਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਦੇ ਤੇਜਵਾਨ ਅਧਕਾਰ ਦਾ ਧਨ ਕੀ ਹੈ’’ (1:18)।

‘‘ਉਸ ਸੱਦੇ ਤੋਂ ਆਸ’’ ਤੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਵਾਕ ਅੰਸ਼ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਸਾਨੂੰ ਅਨਾਦਿਕਾਲ ਤੋਂ ਅਨਾਦਿਕਾਲ ਵਿਚ ਲੈ ਗਿਆ। ਸਾਨੂੰ ਬੀਤੇ ਅਨਾਦਿਕਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਖੁਦਾ ਨੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਚੁਣਿਆ। ਅਨਾਦਿਕਾਲ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਸੱਦੇ ਜਾਣ ਦੇ ਲਈ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਲਈ ਜੋ ਅਜੇ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਆਸ ਦਾ ਬੜਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਇਹ ਆਸ ਜਿਹੜੀ ਸਾਨੂੰ ਹੈ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਗਿਫ਼ਟ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰਨ ਵਰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਹੀਂ, ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਆਸ ਇਕ ਠੋਸ ਉਮੀਦ ਭਾਵ ਉਸ ਭਰਿੱਖ ਦਾ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੈ ਕਿ ਅਸਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਜੋ ਖੁਦਾ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਪੱਕੀ ਉਮੀਦ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜੀਆਂ ਵਿਚ ਬਣੀ ਰਹੇ।

ਸਾਡੇ ਭਰੋਸੇ ਦਾ ਤੱਥ ਉਸ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਸਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦਾ ਅਜੇ ਤਕ ਇਕ ਸਬਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੜਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਦਾ ਗੁਣਗਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਚੁਣਨ, ਸਾਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਦਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਮੀਰਾਸ ਦੇਣ ਦਾ ਯਕੀਨ ਦੁਆਇਆ ਹੈ। ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਖੱਤ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ: ‘‘... ਜਿਹ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਸੁੱਭ ਕੰਮ ਦਾ ਮੁੱਢ ਧਰਿਆ ਸੋ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋੜੀ ਉਹ ਨੂੰ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰੇਗਾ’’ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 1:6)। ਸਾਡੀ ਆਸ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹੈ ਜੋ ਖੁਦਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੱਡੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਜੇ ਸਾਡਾ ਭਰੋਸਾ ਅਜੇ ਬਣਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਪੌਲਸ ਨੇ ‘‘ਉਸ ਦੇ ਅਧਕਾਰ’’ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦਾ ਧਨ ‘‘ਜੋ ਸਾਡਾ ਹੈ’’ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਖੁਦਾ ਦੇ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਗੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਾਂ (ਰੋਮੀਆਂ 8:17)। ਜੋ ਕੁਝ ਉਸ ਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਾਡਾ ਹੈ!

ਪੌਲਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਲਵੇ। ... ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਲਵੇ ਭਈ ਉਹ ਦਾ ਅਧਕਾਰ ਕੀ ਹੈ। ... ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਲਵੇ ਕਿ ਉਸਦੇ ਤੇਜਵਾਨ ਅਧਕਾਰ ਦਾ ਧਨ ਕੀ ਹੈ।’’ ਪੌਲਸ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਬਹੁਤਾਇਤ ਉੱਤੇ ਐਨਾਂ ਹੀ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਬਾਰ ਬਾਰ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਰੁਹਾਨੀ ਦੌਲਤ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਯਾਦ ਦੁਆਈਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਕਅੰਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਓ: ‘‘... ਉਹ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਧਨ’’ (1:7); ‘‘ਪਰੰਤੂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਜਿਹੜਾ ਦਯਾ ਦਾ ਧਨੀ ਹੈ’’ (2:4); ‘‘... ਮਸੀਹ ਦੇ ਅਣਲੱਭ ਧਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੰਬਰੀ’’ (3:8); ‘‘ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਦੇ ਆਤਮਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਅੰਦਰਲੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਵਿਚ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਬਲਵੰਤ ਬਣੋ’’ (3:16)।

ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਆਦਮੀ ਲਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰੁਹਾਨੀ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੀ ਸਮਝ

ਹੈ, ਡਰ ਦੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਨਾ ਸ਼ੱਕ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਹੈ, ਨਾ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਫਿਕਰ ਲਈ ਹੀ ਥਾਂ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਖੁਦਾ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਭ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹੈ। ਵਿਸਵਾਸੀ ਆਦਮੀ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹ ਦੇ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਕੀ ਹੈ, ਅੱਜ ਰੂਹਾਨੀ ਛਤਹਿ ਵਿਚ ਚੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਮਰਹੂਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਵਿਲੀਅਮ ਰੈਂਡੇਲਫ ਹਰਸਟ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੇ ਸਲਾਹ ਦੇ ਭੰਡਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਸਮਤ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਕ ਦਿਨ ਹਰਸਟ ਨੂੰ ਕਲਾ ਦੇ ਇਕ ਕੀਮਤੀ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਗੱਲ ਪਤਾ ਲੱਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਦੀ ਬੜੀ ਲਲਕ ਹੋਈ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਬੰਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਖਜ਼ਾਨਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਖਜ਼ਾਨਾ ਜਨਾਬ ਹਰਸਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਗੁਦਾਮ ਵਿਚ ਸੀ। ਹਰਸਟ ਉਸ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਖੋਜ ਪਾਗਲਾਂ ਵਾਂਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸੀ। ਪਰ ਉਸਦਾ ਅਨੰਦ ਉਹ ਨਹੀਂ ਲੈ ਪਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਾਨੂੰ ਜਿੰਦਗੀ ਭਰ ਭੀਖ ਮੰਗਦੇ ਹੋਏ ਖੁਦਾ ਤੋਂ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਪੂਰੀ ਮਾਫ਼ੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਪਹੁੰਚ ਖੁਦਾ ਦੀ ਦੌਲਤ ਤਕ ਹੈ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਾਡਾ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਉਸ ਗੱਲ ਲਈ ਜਿਹੜੀ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਪੂਰੀ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਲੰਘੇ।

ਊਰਜਾ ਜਿਹੜੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਕਿਹਾ, ‘ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚਾਨਣ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਲਵੇ ਭਈ ... ਅਸਾਂ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਵੱਲ ਉਹ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਅਤਿਅੰਤ ਵੱਡਾਪਣ ਉਹ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸਕਤੀ ਦੇ ਅਮਲ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀ ਹੈ’ (1: 18, 19)।

ਇਹ ਖੁਦਾ ਦੀ ਉਹ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਬਾਹਰ ਕਿਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਹੀਂ, ਪੌਲਸ ਨੇ ਤਾਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੀ ਉਸ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਜਿਹੜੀ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਖੁਦਾ ਸਾਡੀਆਂ ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ: ‘ਉਹ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸਕਤੀ ਦੇ ਅਮਲ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀ ਹੈ। ... ਜਿਹੜਾ ਉਹ ਨੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਦ ਉਹ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ... ’ (1: 19, 20)। ਪੌਲਸ ਨੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸਥਦਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ *dunamis* ਬੋਲਿਆ ਸੋ ਕਿ ‘‘ਡਾਇਨਮੋ’’ ਅਤੇ ‘‘ਡਾਇਨਾਮਾਈਟ’’ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ!

ਫਿਰ ਪੌਲਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਮਰੱਥਾ ਖੁਦਾ ਦੇ ‘‘ਅਮਲ’’ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ *energeia* ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਊਰਜਾ ਲਈ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ ‘‘energy’’ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਖੁਦਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਊਰਜਾਵਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮਸੀਹੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਛਤਹਿ ਲਈ ਰੂਹਾਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਬੇਹੱਦ ਊਰਜਾ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ!

ਫਿਰ ਪੌਲਸ ਨੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਉਰਜਾਵਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਊਰਜਾਵਾਨ, ਸਰਗਰਮ, ਸਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਭਰਪੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਸਹੀ ਸਹੀ ਸੁਭਾਅ ਬਾਰੇ ਜੋ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਿਚ

ਮਦਦ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੱਕ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਪੌਲਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਤਿੰਨ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀਵਾ ਦਿੱਤਾ, ਉਹੀ ਸਮਰੱਥਾ ਜਿਸ ਨੇ ਉੱਥੇ ਜਿੰਦਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿੱਥੇ ਮੌਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਉੱਥੇ ਸਮਰੱਥਾ ਦਿੱਤੀ ਜਿੱਥੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੇ ਉੱਥੇ ਫਤਹਿ ਦਿੱਤੀ ਜਿੱਥੇ ਸਾਫ਼ ਹਾਰ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੇ ਉੱਥੇ ਅਨੰਦ ਦਿੱਤਾ ਜਿੱਥੇ ਨਿਰਾਸਾ ਸੀ। ਖੁਦਾ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਜਿਸ ਨੇ ਹਾਲਾਤ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ, ਉਹੀ ਸਮਰੱਥਾ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ! ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲਸ ਨੇ ਆਖਿਆ:

... ਮੈਂ ... ਉਹ ਦੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੀ ਸਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਵਾਂ ... (ਫਿਲਿਪੀਆਂ 3: 10)।

ਉਹ ਦੇ ਵਿਚ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਬਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਸਭੋਂ ਭੁਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ (ਫਿਲਿਪੀਆਂ 4: 13)।

ਹੁਣ ਉਹ ਦੀ ਜਿਹੜਾ ਅਜਿਹਾ ਸਮਰਥ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਭੁਲ ਅਸੀਂ ਮੰਗਦੇ ਯਾ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਅੱਤ ਵਧੀਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਸ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਪੇਹੰਦੀ ਹੈ। ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੀਕਰ ਜੁੱਗੇ ਜੁੱਗ ਉਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਵੇ। ਆਮੀਨ (ਅਫਸੀਆਂ 3: 20, 21)।

ਉਹ ਖੁਦਾਈ ਉਰਜਾ ਸਾਡੀ ਰੋਜ਼ਮੱਗਾ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੌਲਸ ਦੀ ਦੁਆ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕੀਏ।

ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਦੀ ਅਸੀਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸ ਨੇ ਬਚਾਇਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਸਭ ਕੌਣ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝੀਏ। ਅਸੀਂ ਉਹ ਦੇ ਲਈ ਉਦੋਂ ਤਕ ਨਹੀਂ ਜੀ ਸਕਦੇ ਜਦ ਤਕ ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਾ ਸਮਝਣ ਲਈਏ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸਾਰੀ ਵਡਿਆਈ ਵਿਚ ਕੌਣ ਹੈ।

ਜਿਹੜਾ ਉਹ ਨੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਦ ਉਹ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵਾਲਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰਗੀ ਬਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਪਣੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਬਹਾਲਿਆ। ਉਹ ਹੋਰੇਕ ਹਕੂਮਤ, ਇਖਤਿਆਰ, ਭੁਦਰਤ, ਰਿਆਸਤ, ਅਤੇ ਹੋਰੇਕ ਨਾਉਂ ਦੇ ਉਤਾਹਾਂ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਕੇਵਲ ਇਸ ਜੁੱਗ ਵਿਚ ਸਗੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜੁੱਗ ਵਿਚ ਭੀ ਲਈਦਾ ਹੈ (ਅਫਸੀਆਂ 1: 20, 21)।

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਯਿਸੂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਜਿਹੜਾ ਹੁਣ ਤਕ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਅੱਗੇ ਕਦੇ ਹੋਵੇਗਾ, ਯਿਸੂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਹਕੂਮਤ ਅਤੇ ਇਖਤਿਆਰ, ਭੁਦਰਤ ਅਤੇ ਰਿਆਸਤ ਤੋਂ ਵੀ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ‘‘ਕਿਤੇ’’ ਉੱਪਰ ਹੈ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ:

ਇਸ ਕਾਰਨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਤ ਉੱਚਿਆਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜਾ ਸਭਨਾਂ ਨਾਮਾਂ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਹੈ। ਭਈ ਯਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਅਕਾਸ਼ ਉਤਲਿਆਂ ਅਤੇ ਧਰਮੀ ਉਤਲਿਆਂ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਹੋਠਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਗੋਡਾ ਨਿਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਅਤੇ ਹਰ ਜ਼ਬਾਨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪਿਤਾ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਲਈ ਮੰਨ ਲਵੇ ਜੋ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ! (ਫਿਲਿਪੀਆਂ 2: 9–11)।

ਕੋਈ ਸਕਤੀ, ਇੰਡੀਆਗ, ਹੁਮਤ ਜਾਂ ਰਿਆਸਤ ਅਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਯਿਸੂ ‘ਉੱਪਰ’ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਫਸੀਆਂ 1 ਵਿਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਚਾਰ ਵਾਰ ਪੌਲਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਹਾਂ।

ਜਦ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਜਿਸ ਦੀ ਅਸੀਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਕਿਨਾ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੂਹਾਨੀ ਤਸਵੀਰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਣ ਜੋ ਕੁਝ ਖੁਦਾ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ ਬੜੇ ਹੀ ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ ਉਸ ਅੱਗੇ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ਮੱਗਾ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਚੱਲੀਏ।

ਸਾਰ। ਸੁਰਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਸੀਲੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਜਿਹੀ ਮਸੀਹੀਅਤ ਤੋਂ ਜਿਹੜੀ ਰੂਹਾਨੀ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਚ ਵਧੇ, ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਰੁਤਬੇ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੈ, ਕਦੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਈਏ। ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਅਸੀਂ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲੱਗੀਏ ਜਿਹੜੇ ਉਸ, ਜਲਾਲੀ, ਮੁਬਾਰਕ ਮੀਰਾਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸੁਆਦ ਚੱਖਣ ਲੱਗੀ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਦਿਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਕ੍ਰਿਸ ਬੁਲਰਡ

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਕੈਨੱਬ ਐਸ. ਵੁਏਸਟ, ਵੁਏਸਟ'ਜ਼ ਵਰਡ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਡਰਾਮ ਦ ਗ੍ਰੀਕ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਫਾਰ ਦ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਗੀਡਰ: ਇਛੀਸੀਅੰਜ਼ ਐਂਡ ਕੋਲੋਸੀਅੰਜ਼ (ਗੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲੀਸਿੰਗ ਕੰ., 1953), 51. ²ਉਹੀ। ³ਉਹੀ। ⁴ਸਪਾਇਰਸ ਜੋਡਿਏਟਸ, ਸੰਪਾ., ਦ ਕੰਪਲੀਟ ਵਰਡ ਸਟੱਡੀ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ, ਜਿਲਦ ਦੂਜੀ (ਚਟਨੁਗਾ, ਟੈਨੀਸੀ: ਐਮਜ਼ੀ ਪਬਲੀਸ਼ਰਜ਼, 1992), 918.

⁵ਦ ਐਕਸਪੋਸਿਟਰ'ਜ਼ ਗ੍ਰੀਕ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ, ਸੰਪਾ. ਡਬਲਯੂ. ਰੋਬਰਟਸਨ ਨਿਕੋਲ (ਗੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲੀਸਿੰਗ ਕੰ., 1967), 3:273 ਵਿਚ ਐਸ. ਡੀ. ਐਡ. ਸੈਲਮੰਡ, ‘‘ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਟੂ ਦ ਇਛੀਸੀਅੰਜ਼’’ ⁶ਵੁਏਸਟ, 52. ⁷ਐਂਡ੍ਰੂਓ ਟੀ. ਲਿਕਨ, ਇਛੀਸੀਅੰਜ਼, ਵਰਡ ਬਿਲੀਕਲ ਕਮੈਂਟਰੀ, ਜਿਲਦ 42 (ਡਲਾਸ: ਵਰਡ ਬੁਕਸ, 1990), 56. ⁸ਵੁਏਸਟ, 175. ⁹ਐਥਲਬਰਟ ਡਬਲਯੂ. ਬੁਲਿੰਗਰ, ਏ ਕ੍ਰਿਟਿਕਲ ਲੈਕਸੀਕਨ ਐਂਡ ਕੰਕੋਡੈਸਟ ਦ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਐਂਡ ਗ੍ਰੀਕ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ (ਲੰਦਨ: ਸੈਨਾਏਲ ਬੈਗਸਟਰ ਐਂਡ ਸੰਜ, ਮਿਤੀ ਰਹਿਤ; ਰੀਪ੍ਰਿਟ, ਗੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸਿਗਨ: ਜੋਡਰਵਨ ਪਬਲੀਸਿੰਗ ਹਾਊਸ, ਗੀਜ਼ੋਸੀ ਰੈਫਰੈਂਸ ਲਾਈਬ੍ਰੇਰੀ, 1975), 436. ¹⁰ਜੋਡਿਏਟਸ, 911.

¹¹ਵੁਏਸਟ, 54. ¹²ਬੁਲਿੰਗਰ, 498, 593, 900. ¹³ਜੋਡਿਏਟਸ, 912. ¹⁴ਬੁਲਿੰਗਰ, 422. ¹⁵ਵੁਏਸਟ, 56. ¹⁶ਉਹੀ। ¹⁷ਸੈਲਮੰਡ, 279–80. ¹⁸ਜੋਡਿਏਟਸ, 910. ¹⁹ਸੀ. ਜੀ. ਵਿਲਕੇ ਐਂਡ ਵਿਲਿਬਲਡ ਗਿਮ, ਏ ਗ੍ਰੀਕ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸੀਕਨ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ, ਅਨੁ. ਅਤੇ ਸੋਧ ਜੋਜਫ ਹੈਨਰੀ ਬਿਅਰ (ਐਡਿਨਬਰਗ: ਟੀ. ਐਂਡ ਟੀ. ਕਲਾਰਕ, 1901; ਰੀਪ੍ਰਿਟ, ਗੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸਿਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1977), 345; ਵਾਲਟਰ ਬਾਊਰ, ਏ ਗ੍ਰੀਕ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸੀਕਨ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਐਂਡ ਅਦਰ ਅਰਲੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਿਅਨ ਲਿਟਰੇਚਰ, ਜਿਲਦ 3ਜੀ, ਸੋਧ ਅਤੇ ਸੰਪਾ. ਫੈਡਰਿਕ ਵਿਲੀਅਮ ਡੈਂਕਰ (ਸਿਕਾਗੋ: ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਸਿਕਾਗੋ ਪ੍ਰੈਸ, 2000), 541–42 ਵੀ ਵੇਖੋ। ²⁰ਬੁਲਿੰਗਰ, 312.